

Księga ławników myślenickich 1700–1725

Rękopis Muzeum Niepodległości w Myślenicach, sygn. I/R/3065, s. 231–237

Edycja krytyczna: Maciej Mikuła

Sprawa nr 182

182

27 IX 1713

Dług, wyrok. *Katarzyna Wątorska, wdowa po Janie Wątorskim, pozywa: Stanisława Wątorskiego o zwrot określonej rejestrem sumy 6764 zł wraz z prowizją; Jakuba Wątorskiego o zwrot 150 zł zgodnie z rejestrem na rzecz jej dzieci; Stanisława, Jakuba i Mikołaja o sumę w towarze kosnym z wierzytelności zmarłego w Bystrzycy. Stanisław stwierdza, że należna kwota to 5864 zł, składa ją do depozytu i jako od nieużywanej nie należy się prowizja. Jakub w pełni neguje roszczenie. Trzej pozwani negują, by mieli jakikolwiek dług u zmarłego z jakiegokolwiek towaru, zwłaszcza w Bystrzycy. Pozwani deklarowali się swego dowodzić. Sąd przyjmuje w depozyt kwotę 5864 zł od Stanisława oraz ustala, by 7 X złożył samotrzeć przysięgę oczyszczającą co do brakujących 900 zł, że ich u siebie nie miał. Tegoż dnia przysięgę oczyszczającą względem 150 zł ma także złożyć Jakub oraz wszyscy trzej w sprawie długów z towarów kosnych. Z depozytu pozwala wziąć powódce na utrzymanie dzieci 764 zł, 5000 pozostawiając do ulokowania. Katarzyna wniosła także roszczenie o 120 zł względem dóbr po zmarłym Błażeju Wątorskim. Sąd orzeka, by dobra te zostały w ciągu tygodnia oszacowane i przeznaczone tak na spłatę długów, jak i do podziału między spadkobierców, uwzględnwszy już wypłacone długi i ofiary za modlitwy za duszę zmarłego. Katarzyna wnosi roszczenie przeciw pozwanym o folwark Polakowski i grunty nabyte spadkiem po ojcu Wątorskim, posiadane przez nich bez żadnego profitu dla niej i jej dzieci. Sąd orzeka, by zgodnie z praktyką myślenicką z każdego pręta tych gruntów czynsz ustalony był na 15 zł rocznie za lata przeszłe i przyszłe, z kwoty tej posiadacze mają opłacać wszystkie ciężary publiczne i kościelne, a co pozostanie mają wypłacać powódce i jej dzieciom. (27 IX 1713)*

Actum in iudicio composito viceadvocatiali, scabinali, et consulari Myslinicensi feria 4ta ipso die festi Translationis Sancti Stanislai Episcopi proxima die 27 Septembris anno Domini 1713tio.

W sprawie między sławetną Katarzyną Wąorską, niegdy zmarłego sławnej pamięci Jana Wątorskiego pozostałą małżonką powodem, a uczciwemi Stanisławem, Jakubem i Mikołajem Wąorskimi pozwanemi o to:

Aby naprzód Stanisław Wąorski mając w depozycie sumą pieniężną tyńfów sześć tysięcy siedemset sześćdziesiąt i cztery, przez niegdy małżonka powoda w depozyt złożoną i rejestrem wyrażoną, też sumę in officio praesenti powodowi i dziatkom jej po zmarłym Janie Wąorskim pozostałym należącą położył, et una cum provisione z depozytu wydał.

Przeciwko zaś uczciwemu Jakubowi Wątorskiemu, aby on tynfów sto pięćdziesiąt długiem małżonkowi powoda zaciągnioną i rejestrem konotowaną, na też dziatki pozostałe położył.

A nadto przeciwko wszystkim [s. 232] <stkim> trzema Stanisławowi, Jakubowi i Mikołajowi, aby oni sumą w towarze kosnym między sobą zatrzymaną, do małżonka powoda należącą, komportowali i powodowi oddali, z długów wybranych do nieboszczyka małżonka powoda w Bystrzycy należących rachunek uczynieli i wybrane pieniądze położyli.

Na którą przełożoną przez powoda sławetną Katarzynę Wąorską propozycją i skargę pozwany Stanisław Wąorski odpowiada, iż już tę wszystkę sumę, którą u siebie przez niegdy małżonka powoda złożoną miał, temuż powodowi wyliczył i już więcej nad tę sumę tynfów pięć tysięcy ośmset sześćdziesiąt i cztery, dziś z depozytu i z zachowania wydobytą, powodowi prezentowaną więcej nie ma i nie miał, justifikuje się i komprobować to sumnieniem swoim deklaruje. Prowizyjej zaś od tej sumy, iż płacić nie powinien, jako tylko do schowania danej a nieużywanej ekskuzuje się.

A potym Jakub Wąorski, iż nie tylko tynfów sta pięćdziesiąt, ale i złotego jednego zmarłemu Janowi Wąorskiemu bratu swemu a małżonkowi powoda nic dłużeń jest, asserit.

A na ostatek wszyscy trzej wraz Stanisław, Jakub i Mikołaj, że ani żadnego [s. 233] <dnego> towaru w kosach z nieboszczykiem małżonkiem powoda nie mieli, ani jemu dłużni nie pozostali, ani długów tak w Bystrzycy, jako i gdzieindziej nieboszczykowskich nie wybierali, przą czynią i to, co im z prawa naznaczone będzie, na odwód wykonać gotowemi się być deklarują.

A sąd niniejszy zobopólny landwójtowski, burmistrzowski, radziecki i ławniczy myślenicki wysłuchawszy propozycyjej powoda i odpowiedzi strony pozwanej oblicznie przed sobą stojących, i stron obudwu sporki pilnie uważywszy, quantum attinet sumy w depozycie u pozwanego Stanisława Wąorskiego przez niegdy sławnej pamięci Jana Wąorskiego, małżonka powoda niniejszego złożonej, rejestrem in summa tynfów sześć tysięcy siedemset sześćdziesiąt i cztery wyrażonej, a przez pozwanego Stanisława Wąorskiego, z zachowania wydobytej, in quantitate tylko tynfów pięć tysięcy ośmset sześćdziesiąt i cztery w srebrnej i złotej monecie prezentowanej, ponieważ ad complementum z sumy sześciu tysięcy ośmset^a sześćdziesiąt i czterech tynfów przez powoda pretendowanej u pozwanego złożonej złotych alias tynfów dziewięćset nie dostaje i pozwany Stanisław Wąorski za więcej nad tę sumę pięć tysięcy ośmset sześćdziesiąt i czterech tynfów u siebie nie miał, ani onych więcej od nieboszczyków nie odbierał [s. 234] <bierał>, ekskuzuje się. Przeto sąd inhaerendo articulis legum propiorem^b citatum^b, ad evadendum mettertium^c iuramento corporali z ludźmi wiarygodnymi i osiadłymi uznana, in eam iuramenti ratam, iż on więcej pieniędzy nad sumą pięć tysięcy ośmset sześćdziesiąt i cztery, którą dziś powodowi w srebrnej i złotej monecie prezentował zmarłego niegdy Jana Wąorskiego brata swojego nie miał, i tę wszystką sumę dziś do wyliczenia wydał, tak mu Panie Boże dopomóż i Święta Męka Jego. A to feria 6ta proxima die 7ma Octobris in termino incidenti locoque^b solito iuramentorum, attentante tamen parte actoreae, post quod praestitum iuramentum citatae liber, a suspicione za krzywdzenia w sumie depozytowej evadet. Sumę zaś tę, która tej u pozwanego Stanisława Wąorskiego

depozytowa pięć tysięcy ośmset pięćdziesiąt i cztery tynfów znajduje, aby tenże pozwany Stanisław Wątorski in officio praesenti eo instanti położył i realiter wyliczył, która suma in officio praesenti złożona, dotąd będzie zostawała, dokąd onej miejsca na lokacyję, lubo officium lubo niniejsza aktorka albo panowie Wątorscy pewnego i niezawiedzonego nie wynajdą. A ponieważ [s. 235] pani Wątorska po sumie in officio położonej powinna będzie pozwanego Stanisława Wątorskiego officiose kwitować.

Co się tycze pretendowanego długu u Jakuba Wątorskiego tynfów sta pięćdziesiąt, do zmarłego małżonka powoda należącego i registrem wyrażonego, ponieważ tego długu pozwany Jakub Wątorski nie przyznaje, przeto aby pozwany juramentem cielesnym z tej obiekcyjej in illo termino 7ma Octobris incidenti attentante parte actorea ekspurgował się wynajduje.

Co zaś względem pretensyjej długu, jakoby z towaru kosnego między pozwanymi Stanisławem, Jakubem i Mikołajem do zmarłego Jana Wątorskiego małżonka powoda należącego, i pretensyjej jakoby przez pozwanych Stanisława, Jakuba i Mikołaja Wątorskich długów od kredytorów małżonka powoda wybieranych, ponieważ i w tym pozvani, że ani z małżonkiem powoda kosami nie kupczyli, ani takowego towaru jego między sobą nie mieli, ani żadnych długów, o których by powód niniejszy pani Wątorska nie wiedziała, tak w Bystrzycy, jako i gdzie indziej nie wybierali, przą czynią, dlatego aby i z tej obiekcyjej in illo termino 7ma Octobris juramentem odwiedli się, nakazuje. A iż [s. 236] powód pani Wątorska na ćwiczenie i żywienie trojga dzieci po zmarłym sławnej pamięci Janie Wątorskim pozostałe, z tej sumy potrzebuje, et certum quantum wzięwszy^d rekwiruje, przeto sąd uważwszy rekwizycyją powoda do słuszności ściągającą się, tynfów ośmset sześćdziesiąt i cztery powodowi paniej Wątorskiej na takowe ekspensa przy ćwiczeniu dzieci i onych okrywanie podnieść i effective odebrać pozwala, a zupełną sumę tynfów pięć tysięcy na lokacyję w pewne miejsce zachowuje.

Co się tycze pretensyjej długu na dobrach zmarłego Błażeja Wątorskiego tynfów sta dwudziestu nieboszczykowskiego przez powoda pretendowanego wynajduje sąd, aby wszystkie dobra tak ruchome, jako i nieruchome, po zmarłym Błażeju Wątorskim pozostałe, infra spatium unius septimanae, taksowane były i tak na długi, jako i succesivas sortes, co od długów zostanie dzielone. Praevia tamen calculatione z wydanych już na długi et suffragia za duszę Błażeja Wątorskiego, et praevia probatione przez kredytorów długów pretendowanych.

[s. 237] Quo ad praetensionem ponenda [?] pozwanych Wątorskich względem folwarku Polakowskiego i gruntów succesive z dóbr Wątorskich rodzicu litigantium przypadłych, które pozvani trzymając żadnego profitu powodowi i dziatkom nieboszczykowskim pozostałym nie czynią, wynajduje i sąd, aby pozvani move solito et usitato jako ten praxio w Myślenicach zachowuje się, tak z folwarku Polakowskiego, jako i z spadkowych gruntów pro sorte nieboszczyka przypadłych, z każdego prętu po złotych piętnaście tak za przeszłe, jako i przyszłe lata czynszowali, i używając tych gruntów z takowego czynszu podatki wszelkie i prowizyje kościołowi wypłacali i co by od podatków i wypłacanych prowizyi zostawało się, dziedzicom oddawali.

Po czytanim i wysłuchanym dekrete strony obiedwie dekretem kontentowały się i od niego nie apelowały.

^a poprawione z siedemset; ^b wyraz poprawiany; ^c poprawione z mettertio; ^d w rkp. wziase